

BROD INSPEKT d.o.o.

za savjetovanje trgovinu i usluge
zaštita na radu - zaštita od požara

35 105 SLAVONSKI BROD, Vinogorska 77
MB: 02201372 OIB: 82708765782 IBAN: HR50 2484008 1104101852

Tel/fax: 035 465 220

Mob: 098 211 354

e-mail: brod-inspekt@sb.ht.hr

www: www.brod-inspekt.hr

Banka: Raiffeisenbank

Datum: 20.07.2015. godine
Broj: EIS 01-248-01/15

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

ZA

GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA

NOVA GRADIŠKA, Trg kralja Tomislava 9

Slavonski Brod, srpanj, 2015. godina

A) PREGOVOR

NOSITELJI IZRADE PLANOVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA TE IZRADA PROVEDBENIH PLANOVA

Planovi zaštite i spašavanja izrađuju se na temelju procjene opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća te ratnih razaranja, kao i raspoloživih ljudskih i materijalnih snaga za zaštitu i spašavanje subjekata na koje se ti planovi odnose.

Nositelji izrade planova zaštite i spašavanja za područje općine, grada, kotara s posebnim statusom i županije su nadležne policijske uprave Ministarstva unutarnjih poslova, a za teritorij RH – Ministarstvo u sjedištu.

Jedinice lokalne samouprave i uprave dužne su sudjelovati u izradi planova zaštite i spašavanja.

Planove zaštite i spašavanja izrađuju i tijela državne uprave, županijska upravna tijela, pravne osobe koje su Odlukom vlade RH određene kao posebno značajne za obranu te pravne osobe kojima su planom zaštite i spašavanja RH utvrđene posebne zadaće radi njihovog značaja za provedbu zaštite i spašavanja.

Nositelji su njihove stručne službe, određene općim aktima tih tijela i javnih osoba.

Druge pravne osobe ne moraju imati plan zaštite i spašavanja ali moraju izraditi provedbeni plan zaštite i spašavanja. Nositelji izrade provedbenih planova zaštite i spašavanja u pravnim osobama su odgovorne osobe u tim pravnim osobama.

Izrada plana evakuacije i spašavanja te provođenje praktičnih vježbi, zakonska je obveza koja proizlazi i iz odredaba Zakona o zaštiti na radu.

Pod evakuacijom osoba razumijeva se organizirano napuštanje mjesta rada – boravka prije nego nastupi opasnost za njihovo zdravlje i život zbog iznenadnog događaja,

ili

pojam evakuacije, podrazumijeva organizirano izlaženje ljudi sa mjesta ugrožavanja u otvoreni prostor, gdje iznenadni događaj koji je ugrozio život i zdravlje ljudi (požar, eksplozija, potres ili druge elementarne nepogode ili događaji), ne mogu više ugroziti život evakuiranih ljudi.

Pod spašavanjem se razumijeva pružanje pomoći osobama koje se ne mogu same evakuirati, pružanje prve pomoći ozlijeđenim osobama i otklanjanje nastalih opasnosti,

ili

pojam spašavanja podrazumijeva akciju uz potrebnu opremu za spašavanje ljudi, koji zbog nastupa posljedica iznenadnog događaja nisu mogli biti evakuirani iz ugroženog objekta i čekaju pomoć ekipe za spašavanje ili vatrogasne brigade.

Za provođenje akcije evakuacije – spašavanja postavljen je voditelj i ekipa za evakuaciju i spašavanje.

Uspješno provođenje akcije evakuacije i spašavanja ovisi o osposobljenosti osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje i o opremljenosti potrebnom opremom za provedbu evakuacije i spašavanja.

Osposobljenost osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje kao i izbor opreme, mora odgovarati potrebama, mogućim opasnostima i lokaciji.

Plan evakuacije izrađuje se s ciljem da se neželjeni efekti iznenadnog događaja svedu na najmanju moguću mjeru, a u svrhu očuvanja života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša te spašavanja materijalnih i kulturnih dobara.

PODACI O TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA ZAŠTITU NA RADU KOJI IZRAĐUJE PLAN EVAKUACIJE

	BROD INSPEKT d.o.o.	Tel/fax:	035 465 220
	za savjetovanje trgovinu i usluge zaštita na radu - zaštita od požara 35 105 SLAVONSKI BROD, Vinogorska 77 MB: 02201372 OIB: 82708765782 IBAN: HR50 2484008 1104101852	Mob:	098 211 354
		e-mail:	brod-inspekt@sb.ht.hr
		www:	www.brod-inspekt.hr
		Banka:	Raiffeisenbank

Broj: EIS 01-248-01/15

Direktor BROD INSPEKT d.o.o. Slavonski Brod, donosi

RJEŠENJE

o imenovanju Radne skupine za izradu PLANA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA za naručitelja:

**GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA
NOVA GRADIŠKA, Trg kralja Tomislava 9**

U Radnu skupinu imenujem:

za voditelja: *Nikola Dugandžić, dipl.ing.sig. (E-33/85)*za članove: *Krešo Kovačević, dipl.ing.el. (E-2589/12)*
Željko Jurić, dipl.ing.stroj. (E-855/06)

U Slavonskom Brodu, 20.07.2015. godine

DIREKTOR / OVLAŠTENI POTPISNIK:
Nikola Dugandžić, dipl.ing.sig. / E-33/85/
(ime i prezime, akademska titula, broj evidencije)*(vlastoručni potpis)*

Redni broj	PREZIME I IME	ZAPOSLENIK SVOJIM POTPISOM POTVRĐUJE DA JE UPOZNAT SA OVIM PLANOM EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA
25.	MAGIĆ ANITA	Anita Magić
26.	MATIJAŠEVIĆ ZLATKO	Zlatko Matijašević
27.	MILINOVIĆ SNJEŽANA	Snježana Milinović
28.	MIŠKIĆ ANĐELKA	Anđelka Miškić
29.	PEČNJAK SILVIJA	Pečnjak S.
30.	PELEH SERENČEŠ NADA	Nada Peleš
31.	PTAČNIK LJILJANA	Ljiljana Ptačnik
32.	RUŠKAN GORAN	Goran Ruškan
33.	SAMARDŽIJA NADA	Nada Samardžija
34.	SOKIĆ JOSIP	Josip Sokić
35.	STIČINSKI SANJA	Sanja Stičinski
36.	ŠARIĆ GORAN	Goran Šarić
37.	ŠIMIĆ SANJA	Sanja Šimić
38.	ŠKARICA MITAL IVANA	Ivana Škarica Mital
39.	ŠOP MLADEN	Mladen Šop
40.	ŠTAJNER RENATA	Renata Štajner
41.	VIDMAR LJILJANA	Ljiljana Vidmar
42.	VIDOVIĆ PETERMAN LAHORKA	Lahorka Vidović Peterman
43.	VINCETIĆ MANDA	Manda Vincetić
44.	VUCIĆ JOSIP	Josip Vučić
45.	CVIJIC, MARINA	Marina Cvijic

OVLAŠTENJE :

REPUBLIKA HRVATSKA**MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA**

KLASA: UP/I-115-01/15-04/23
URBROJ: 524-03-02-01/2-15-2
Zagreb, 24. veljače 2015.

Na zahtjev BROD INSPEKT d.o.o. iz Slavenskog Broda, Vinogorska 77, OIB: 82708765782, a temeljem članka 30. stavka 2., članka 82. stavka 7. i članka 102. stavka 6. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 71/14, 118/14 i 154/14), Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava donosi

RJEŠENJE

I.

BROD INSPEKT d.o.o. iz Slavenskog Broda, Vinogorska 77, OIB: 82708765782, ispunjava uvjete za obavljanje poslova zaštite na radu, te se ovlašćuje da u okviru svoje djelatnosti može obavljati sljedeće poslove:

- 1) obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca;
- 2) izrada procjene rizika;
- 3) osposobljavanje za zaštitu na radu (osposobljavanja radnika za rad na siguran način te osposobljavanje poslodavca, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu);
- 4) ispitivanje radne opreme;
- 5) ispitivanja u radnom okolišu:
  - 5.1. ispitivanja fizikalnih čimbenika.

O obavljenim ispitivanjima, navedeno društvo je obvezno izdavati i čuvati isprave te voditi evidenciju.

II.

Poslove iz točke I. ovog Rješenja navedeno društvo može obavljati dok ispunjava propisane uvjete, a o svim promjenama koje se odnose na ispunjavanje propisanih uvjeta, društvo je dužno obavijestiti ovo Ministarstvo odmah po nastanku promjene.

III.

Ovo rješenje objavit će se u “Narodnim novinama”.

- 2 -

Obrazloženje

BROD INSPEKT d.o.o. iz Slavenskog Broda, Vinogorska 77, OIB: 82708765782, podnio je dana 23. veljače 2015. godine zahtjev za izdavanje ovlaštenja za obavljanje određenih poslova zaštite na radu. Na temelju priložene dokumentacije utvrđeno je da za obavljanje navedenih poslova zaštite na radu stranka ima:

- zaposlen potreban broj stručnjaka zaštite na radu,
- poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu.

odnosno da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 3. stavka 3. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu („Narodne novine“, broj 112/14 – dalje: Pravilnik) za poslove navedene u izreci Rješenja.

Stoga je, temeljem članka 11. stavka 1. Pravilnika, riješeno kao u izreci Rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 70,00 kuna prema Tarifi br. 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14), poništena je na zahtjevu.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudom u Osijeku u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja.

MINISTAR
prof. dr. sc. Mirando Mršić, dr. med.

DOSTAVITI:

BROD INSPEKT d.o.o., Vinogorska 77, 35105 Slavonski Brod

SADRŽAJ:**1. PLAN MJERA PRIPRAVNOSTI**

- 1.1. Moguća područja ugrožavanja
- 1.2. Instalacije struje, vode
- 1.3. Požarno opterećenje građevine
- 1.4. Mjere pripravnosti
  - 1.4.1. Mjere pripravnosti voditelja evakuacije
  - 1.4.2. Osobe zadužene za provođenje evakuacije
  - 1.4.3. Izvođenje vježbe evakuacije

2. PLAN MOBILIZACIJE

- 2.1. Shema intervencije
- 2.2. Informiranje ostalih nadležnih službi o opasnosti
- 2.3. Evakuacijski koncept
- 2.4. Mjesto određeno za evakuaciju

3. PREGLED RASPOLOŽIVIH SNAGA KOJE SE MOGU KORISTITI ZA SPREČAVANJE NASTAJANJA KATASTROFE I VEĆE NESREĆE, TE ZA OTKLANJANJE ILI UBLAŽAVANJE NASTALIH POSLJEDICA

- 3.1. Oprema i sredstva u slučaju evakuacije i spašavanja
- 3.2. Postupak u slučaju požara
- 3.3. Postupak u slučaju potresa
- 3.4. Postupci u slučaju poplava
- 3.5. Postupak pri nastanku nerada
- 3.6. Pravila za pružanje prve pomoći

4. POPIS KORIŠTENIH PROPISA**5. PRILOZI**

- 5.1. Osobe osposobljene za provođenje evakuacije i spašavanja
- 5.2. Osobe osposobljene za pružanje prve pomoći
- 5.3. Grafički prikaz znakova uzbune
- 5.4. Shema izlaza, izlaznih putova i mjesta evakuacije
- 5.5. Plan opremanja objekta

1. PLAN MJERA PRIPRAVNOSTI

1.1 Moguća područja ugrožavanja

GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA nalazi se na adresi Trg kralja Tomislava 9, Nova Gradiška. Građevina je izgrađena i puštena u funkciju 1919. godine i izvedena je kao višeeetažna građevina (podrum, prizemlje, kat.. Osim glavnog ulaza/izlaza u građevinu, postoji više ulaza/izlaza prema dvorišnoj strani. Unutar građevine može se naći maksimalno 300 osoba.

Za mjesto okupljanja preporuča se dvorišni prostor sa južne strane građevine, te prostor sa sjeverne strane građevine (Trg. kralja Tomislava) jer ne postoji opasnost od zakrčenja prilaznog puta za interventne snage (vatrogasne jedinice i hitnu medicinsku pomoć). Vatrogasni prilazi se nalaze sa južne, sjeverne i istočne strane objekta.

Za slučaj evakuacije osoba iz objekata i potrebnu brzinu evakuacije od presudnog je značaja pored mogućeg broja osoba u objektima i konstrukcija objekata, tj. njihova otpornost na potresanje tla-konstrukcije otporne na potrese i otpornost konstrukcije protiv požara.

Objekt je građen po propisima koji su potrebni obzirom na seizmičko područje.

Budući da je od presudne važnosti ljudski faktor nastanaka **iznenadnog događaja** potrebno je organizirati i osigurati evakuaciju te osposobiti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje u slučaju:

Potresa – prema sadašnjoj razini tehnološkog razvoja još uvijek su teško predvidivi. Predstavljaju specifične pojave, te je potrebno osposobiti ljude za ponašanje pri nastanku istih, posebno na lokacijama koje se nalaze na seizmički aktivnom području.

Na širem području Slavenskog Broda prema seizmološkoj karti može se očekivati potres maksimalnog intenziteta (Io) VII stupnja Mercalli-Cancani-Siebergova (MCS) ljestvica s 12 stupnjeva jakosti. Takav potres se kvalificira kao VRLO JAK POTRES, a kako bi se mogli sagledati efekti potrebno je razjasniti kriterije njegovog vrednovanja:

Prema literaturi „Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u izvanrednim situacijama“ dr.Ratko Stojanović, za potrebe civilne zaštite izvršeno je vrednovanje cjelokupnog stanja prilikom nastanka potreba s ciljem da se što lakše prikaže nivo izloženosti ljudi i materijalnih dobara.

Klasifikacija objekata kod kojih nisu primijenjene antiseizmičke mjere na:

tip A – seoske zgrade od nepečene cigle,

tip B – obične građevine od pečene opeke, građevine od blokova, montažne zgrade i zgrade od djelomično drvene konstrukcije,

tip C - armirano betonske zgrade i dobro građene drvene kuće

količinske karakteristike (postotni odnos oštećenih objekata prema postojećem broju objekata):

pojedine - oko 5 %

mnoge oko 50 %

većina oko 75 %

Klasifikacija oštećenja:

- I stupanj - laka oštećenja: sitne pukotine u malteru, osipanje komadića i ljuskica boje i žbuke sa zidova i stropova,
- II stupanj - umjerena oštećenja: manje pukotine u zidovima, opadanje krupnih komada žbuke, padanje crijepa sa krova, otpadanje dijelova dimnjaka i pojava pukotina na dimnjacima,
- III stupanj - teža oštećenja: veće i dublje pukotine, djelomično rušenje zgrada, razaranje konstrukcijskih veza,
- IV stupanj - razaranje: pucanje zidova, nastanak velikih pukotina, razaranje konstrukcijskih veza, djelomično rušenje zgrada,
- V stupanj - totalna oštećenja: potpuno rušenje zgrada.

Kod vrlo jakog potresa na zgradama uglavnom nastaju štete i to:

- Tipa C prvog stupnja,
- Tipa B drugog stupnja,
- Tipa A trećeg i četvrtog stupnja

Objekt USTANOVA ZA ZDRAVSTVENU NJEGU U KUĆI, Marko Žilić izgrađen je kao građevine tipa „C“.

Sama činjenica da je to prirodni fenomen koji nije dovoljno poznat, a može izazvati vrlo tragične posljedice po živote i ljudsku imovinu, stvara kod ljudi paničan strah koji rezultira još većim tragedijama.

U slučaju nastanka potresa koji bi bio maksimalnog intenziteta za ovo područje (VII stupanj CMS ljestvice) bio bi u vjerojatnosti od 3 % s prvim stupnjem oštećenja, 50 % vjerojatnosti s drugim stupnjem oštećenja, 42 % vjerojatnosti s trećim stupnjem oštećenja i 5 % vjerojatnosti sa četvrtim stupnjem oštećenja.

Poplave – Mjere zaštite od poplava poduzimaju se na razini lokalnih jedinica uprave i samouprave (gradovi, općine) na razini regije ili čak na razini države. Stoga se mjere zaštite od poplava obrađuju sukladno prema županijskim ili općinskim planovima obrane od poplava uz formiranje Stožera civilne zaštite koji provodi evakuaciju te naređuje i provodi mjere obrane od poplava.

Iz istih razloga **Ravnatelj** nije dužan vršiti osposobljavanje radnika za evakuaciju i spašavanje u slučaju poplava.

Postoji međutim mogućnost nenadanog izlivanja vode iz nekog od cjevovoda koji se nalazi u objektu te je stoga potrebno predvidjeti postupak i zadužene osobe koje će te poslove provoditi. Potrebno je imati podatke pravnih osoba ili obrta koji mogu sanirati takve kvarove. Ako dođe do izlivanja vode iz cjevovoda pri čemu se ne može locirati kvar na kojem dolazi do propuštanja vode, javne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe posjeduju tehnologiju pomoću koje se lako utvrđuje lokacija kvara i vrši saniranje istog bez ikakvog narušavanja cjelovitosti objekta.

Atmosferske nesreće kao što su oluje i orkanski vjetrovi, snijeg i led, tuče mogu uzrokovati značajnije materijalne štete, ali ove pojave za posljedicu mogu imati učinke koji se manifestiraju kao učinci prethodno spomenutih prirodnih nesreća ili kao njihova međusobna interakcija.

Obzirom da je GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA masivna građevina, te je kao takva bez mogućnosti bitnog utjecaja meteoroloških pojava na sigurnost osoba u objektu.

Ratne situacije te vrsta utjecaja i opseg opasnosti koje mogu pri tome nastati toliko mogu varirati da ih je teško sažeti u ovakvom Planu, a kamoli pretpostaviti mjere zaštite osoba i imovine.

Talačke situacije u ovakvim prostorima isključene su radnje manjeg broja osoba s ciljem stjecanja protupravne imovinske koristi ili s ciljem iznošenja radikalnih političkih ili drugih zahtjeva prema državnom vrhu ili njenim tijelima uprave.

Osobe koje izazivaju ovakve situacije mogu biti naoružane hladnim ili toplim oružjem ili minsko-eksplozivnim sredstvima. Izvođenje ovakvih radnji koncipirano je tako da tijekom iznošenja svojih zahtjeva otkirači kao zalag države što veći broj osoba.

S obzirom da objekt GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA ima veliku površinu otvora prema otvorenom prostoru koji su smješteni u prizemlju (laka evakuacija na otvoren prostor), teško je držati pod kontrolom velik broj osoba u slučaju talačkih situacija. Samim time ne isključujemo mogućnost nastajanja istih.

Neredi i nemiri su osnovni i najrašireniji vid opasnosti prilikom održavanja javnih priredbi i skupova gdje se nalazi veći broj osoba na ograničenom prostoru. Osnovni vid sprječavanja ovih događaja je osiguranje sigurnosti sudionika, te eliminiranje uzročnika ili pokretača nereda.

Očuvanje reda prepušten je stručno osposobljenim osobama koje su zadužene za provođenje tih aktivnosti, a njihova brojnost ovisi od procjene nivoa rizika za pojedinu priredbu, manifestaciju ili sportski susret.

Požari su najčešće obrađivani iznenadni događaji kad je u pitanju evakuacija i spašavanje iz objekata. Pravilo je pri projektiranju objekata da sukladno etažnosti objekta, njegovoj namjeni ili tehnologiji rada u njemu, vatrootpornosti objekta te broju osoba koje se zadržavaju ili borave u promatranom objektu predviđa se vatrootpornost istog. Jedna od značajnih odredbi Zakona o gradnji je da svaki objekt mora biti projektiran tako da se u slučaju požara na istom objektu omogući evakuacija osoba uz građevine, tj. njihovo spašavanje, da se očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena (vremena potrebnog za evakuaciju osoba iz objekta), da se spriječi širenje vatre i dima unutar građevine te da se spriječi širenje vatre na susjedne objekte. Oko građevine GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA postoje prometnice i posebni platoi koji u pogledu dimenzija, udaljenosti od građevine i nosivosti udovoljavaju propisane uvjete za vatrogasne pristupe.

Pri tako velikoj koncentraciji osoba (obzirom da se radi o salama za svadbe i prenočištu) povećan je rizik od nastanka požara. Iako rizik od požara nije toliko velik da bi trebalo angažirati vatrogasno dežurstvo, potrebno je osigurati da vatrogasni prilazi objektu budu uvijek slobodni, a redari moraju biti upoznati s lokacijama postavljenih vatrogasnih aparata za početno gašenje požara te rasporedom unutrašnjih hidrantskih ormarića.

Evakuacija osoba se provodi prema ovom planu

1.2 Instalacije struje, vode

Osoba zadužena za provođenje evakuacije mora poznavati lokacije svih glavnih ventila plinske instalacije, hidrantske mreže, kao i gdje se nalaze glavne sklopke za isključivanje električnih instalacija.

Ove instalacije potrebno je također prikazati na planu evakuacije, jer je kroz višegodišnju praksu potvrđeno da je oko 80 % svih osoba smrtno stradali u potresima stradalo ne od pada predmeta na osobu nego uslijed naknadnog gušenja plinom, vodom ili uslijed požara koje su izazvale električne instalacije pod naponom.

1.3 Požarno opterećenje građevine

Sukladno HRN U.J.1.240 – tipovi konstrukcija zgrada prema njihovoj otpornosti protiv požara određuje se stupanj otpornosti prema požaru.

Sukladno s time, mobilno požarno opterećenje objekata se utvrđuje u skladu s onim dijelom građevine koji je većeg požarnog opterećenja. Imobilno požarno opterećenje ovisi o materijalima iz kojih je izgrađen objekt. Ukupno požarno opterećenje objekata sastoji se od imobilnog i mobilnog i prema slijedećoj tablici $Q < 1000 \text{ MJ/m}^2$ - pa se prema normi HRNU.U.J1.030., ove građevine mogu svrstati u NISKO požarno opterećenje.

PROSTOR	POŽARNO OPTEREĆENJE Q(MJ/m ²)		
	Imobilno	Mobilno	Ukupno:
GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA (u cijelosti)	100	800	900

1.4 Mjere pripravnosti

Kako bi se osigurala evakuacija osoba iz objekata uz što manje posljedica po život i zdravlje, potrebno je zadužiti osobe za voditelja evakuacije i spašavanja te njegove zamjenike i njihov popis s kontakt telefonima priložiti ovom planu.

GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA mora provoditi sve mjere preventivne zaštite od požara, a naročito one koje mogu prouzročiti nastanak požara.

1.4.1 Mjere pripravnosti voditelja evakuacije

GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA prilikom vršenja nadzora ima obvezu:

- kontrole propusnosti evakuacijskih putova i otklanjanja uočenih nedostataka koji mogu smanjiti protočnost evakuacije ili uzrokovati mogućnost povreda osoba koje se evakuiraju,
- planirati s odgovornom osobom postupke u slučaju evakuacije za svaki pojedini vid ugrožavanja objekta,
- upoznati osobe zadužene za provođenje evakuacije ugroženih iz objekta sa smještajem opreme i sredstava za evakuaciju i spašavanje i zaštitu objekta od požara,
- znati okvirno brojno stanje osoba koje se nalaze unutar građevina i znati njihovo mjesto za okupljanje u slučaju evakuacije,
- nadzirati provođenje evakuacije, ispravnosti opreme i sredstava za spašavanje,
- voditi brigu o nabavci potrebne količine, ispravnosti i funkcionalnosti opreme za spašavanje i evakuaciju,
- znati mjesto glavnog ventila za zatvaranje dovoda vode u objekt na distributivnom vodovodu te kontrolirati njegovu pristupačnost,
- znati mjesto gdje je smješten glavni ventil za zatvaranje dovoda plina u objekt,
- znati mjesto gdje se nalazi glavna sklopka za isključenje električne instalacije s napona u objektu te kontrolirati pristupačnost,
- pozvati u pomoć vatrogasnu postrojbu, nadležnu policijsku upravu, centar za uzbunjivanje, društva nadležna za gospodarenje infrastrukturnim objektima (vodovod, struja, plin).

OBAVEZE RADNIKA

- upoznati se s planom evakuacije i postupati u skladu s istim
- osposobljavati se za slučaj evakuacije i spašavanja
- pristupiti evakuaciji u slučaju opasnosti po život
- sudjelovati u izvršenju evakuacije i spašavanja na znak uzbune ili rukovoditelja evakuacije

UKOLIKO JE EVAKUACIJA PROVEDENA DJELOMIČNO PODUZIMA SE SLIJEDEĆE:

- organizira sakupljanje radnika i djece unutar prostora gdje je najmanja opasnost (potrebno poznavanje građevinskih karakteristika objekta i prirode ugrožavanja.)
- poduzima mjere da se spriječi svako samovoljno ponašanje, a naročito ono koje može štetiti većini
- angažira sve raspoložive ekipe i sposobne radnike za spašavanje radnika i djece iz ugroženih prostora te potrebnu opremu za spašavanje kad nastupe uvjeti pri kojima spasioci neće neposredno i sami biti ugroženi
- surađuje s nadležnima u nadležnoj Policijskoj upravi, centar za obavješćivanje i uzbunjivanje, najbližom vatrogasnom postrojbom ili drugim tijelima jedinica lokalne samouprave i uprave
- organizira zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih.

UKOLIKO EVAKUACIJA NIJE PRAVOVREMENO PROVEDENA PODUZIMA SLIJEDEĆE:

- organizira pozivanje vanjskih interventnih ekipa kao što su jedinice civilne zaštite, vatrogasne postrojbe, pripadnici inženjerijskih vojnih postrojbi i dr.
- organizira raščišćavanje prostora oko ugroženog objekta radi lakšeg dovođenja interventnih ekipa
- doprema postojeću opremu za daljnje spašavanje (iz ruševina, s visine, iz požarom ugroženih objekata) kao što su razne ljestve, užad, spusnice i sl.
- organizira izviđanje prostora, te u skladu s istim poduzima odgovarajuće mjere
- ugrožene osobe evakuira na sigurnije mjesto, ovisno o prirodi iznenadnog događaja
- organizira saniranje oštećenih instalacija
- organizira pružanje osobne i uzajamne pomoći
- po potrebi organizira uporabu svih raspoloživih sredstava za gašenje požara
- ukoliko ima zatrpanih nastoji što hitnije uspostaviti kontakt dozivanjem, lupanjem o tvrde predmete i na druge načine.
- Ako je potrebno organizira spašavanje prema utvrđenim pravilima i taktici spašavanja
- Obavlja i rješava i druge zadatke koji se mogu obaviti danim okolnostima

DA BI USPJEŠNO VODIO EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE VODITELJ I OSTALI ZADUŽENI ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJE MORAJU IZMEĐU OSTALOG:

- dobro poznavati putove evakuacije
- poznavati zaduženja pojedinih osoba koji su zaduženi za pomaganje u tim situacijama
- moraju imati unaprijed određen plan kretanja putova za evakuaciju za svaku grupu
- moraju imati plan korištenja pomoćnih izlaza
- moraju znati rukovati spravama i opremom za spašavanje i znati gdje se nalaze iste
- moraju nositi vidljive oznake (zaduženje)
- mora posjedovati spisak svih osoba osposobljenih za provođenje evakuacije i intervencije

*Popis osoba osposobljenih za provođenje evakuacije i spašavanje nalazi se u prilogu

POSTUPAK EKIPA ZA INTERVENCIJE NA ZNAK OPASNOSTI:

U ekipu za intervenciju primaju se radnici osposobljeni za evakuaciju i spašavanje, a kada postoji potreba za takvom intervencijom tj. kada voditelj evakuacije procjeni da je takva intervencija potrebna.

Ekipe za plinske, elektro i vodovodne instalacije dužne su u najkraćem vremenskom roku utvrditi stanje na instalacijama te u slučaju potrebe isključiti glavne vodovodne ventile, izuzev glavnog hidrantskog ventila, te isključiti glavni vod s napajanja električnom energijom objekta. Ekipe za plinske, elektro i vodovodne instalacije organiziraju se prema svojim specijalnostima s tim da kasnije podnose izvješće rukovoditelju evakuacije.

Ekipa za nasilno ulaženje i nasilno otvaranje vrata i prozora, u slučaju potrebe, mora uvijek biti spremna za intervenciju, a naročito u slučaju zakašnjele evakuacije.

POSTUPAK ZA SPAŠAVANJE

Radnici osposobljeni za provođenje evakuacije i spašavanja u slučaju potrebe provođenja akcije spašavanja dužni su:

- U što kraćem roku uzeti potrebnu opremu i staviti se na raspolaganje rukovoditelju evakuacije
- Vršiti izviđanje prostora s najvećim oprezom, pri čemu se samo jedan član ekipe, koji je u stalnoj vezi s drugim članovima, upućuje u ugrožen prostor
- Utvrditi mjesto ugroženih i mogućnost njihovog spašavanja te mjere koje se moraju provesti za sigurnost spasilaca prilikom akcije spašavanja
- Spašavati osobe s porušenih dijelova objekta i pružiti im pomoć (pri spašavanju osoba s povišenih dijelova objekta koristiti opremu vatrogasnih postrojbi)

POSTUPAK ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI

- Utvrđuje mjesto i stupanj povrijeđenosti osoba, ako su povrijeđeni u besvjesnom stanju postupiti s najvećim oprezom jer se od osobe ne može dobiti informacija o vrsti povrede (provesti postupak za najteži oblik povrijeđivanja – kao pri povredi kralježnice)
- Osigurava prvu pomoć i smještaj ozlijeđenih
- Sudjeluje u sanaciji prostora
- Radnici osposobljeni za pružanje prve pomoći dio su ekipe osposobljene za provođenje evakuacije i spašavanja

POSTUPAK RADNIKA

- Prekinuti rad i upozoriti ostale radnike i osobe na opasnost
- Brzo i bez panike isključiti uređaje, aparate i instalacije
- Napustiti ugroženi prostor za evakuaciju
- Uputiti se na mjesto predviđeno za evakuaciju

Navedene radnje potrebno je izvršiti smireno, što racionalnije, bez trčanja, bez nepotrebnih radnji koje mogu samo ometati izvršenje evakuacije, jer vrijeme od trenutka uzbune do opasnosti vrlo je kratko.

Ukoliko radnik nije uspio pravovremeno napustiti ugroženi prostor, bez obzira na okolnosti mora ostati maksimalno sabran i sam ocijeniti što mu je najbolje učiniti u danom trenutku. Za osobe koje su ugrožene elementarnim nepogodama ili tehničkim nesrećama nemoguće je dati potpuni „recept“ ponašanja, jer je nemoguće predvidjeti sve okolnosti u kojima se mogu zateći.

Radnici i osobe koji su ugroženi od rušenja objekta (potresa), i ostalim naknadnim opasnostima preporuča se sklanjanje uz unutrašnje zidove, pod okvir vrata, uz masivne dijelove (kasa, ormar), u manje prostorije, ali svakako dalje od ostakljenih prostora i predmeta koji nisu stabilni.

U zaklonu treba ostati sve dok opasnost ne prođe, a po isteku opasnosti ocijeniti svoj položaj te izvršiti samospašavanje. U nemogućnosti evakuacije, ne trošiti snagu, ne paničariti nego čekati uspostavljanje veze sa spasiocima.

1.4.2 Osobe zadužene za provođenje evakuacije

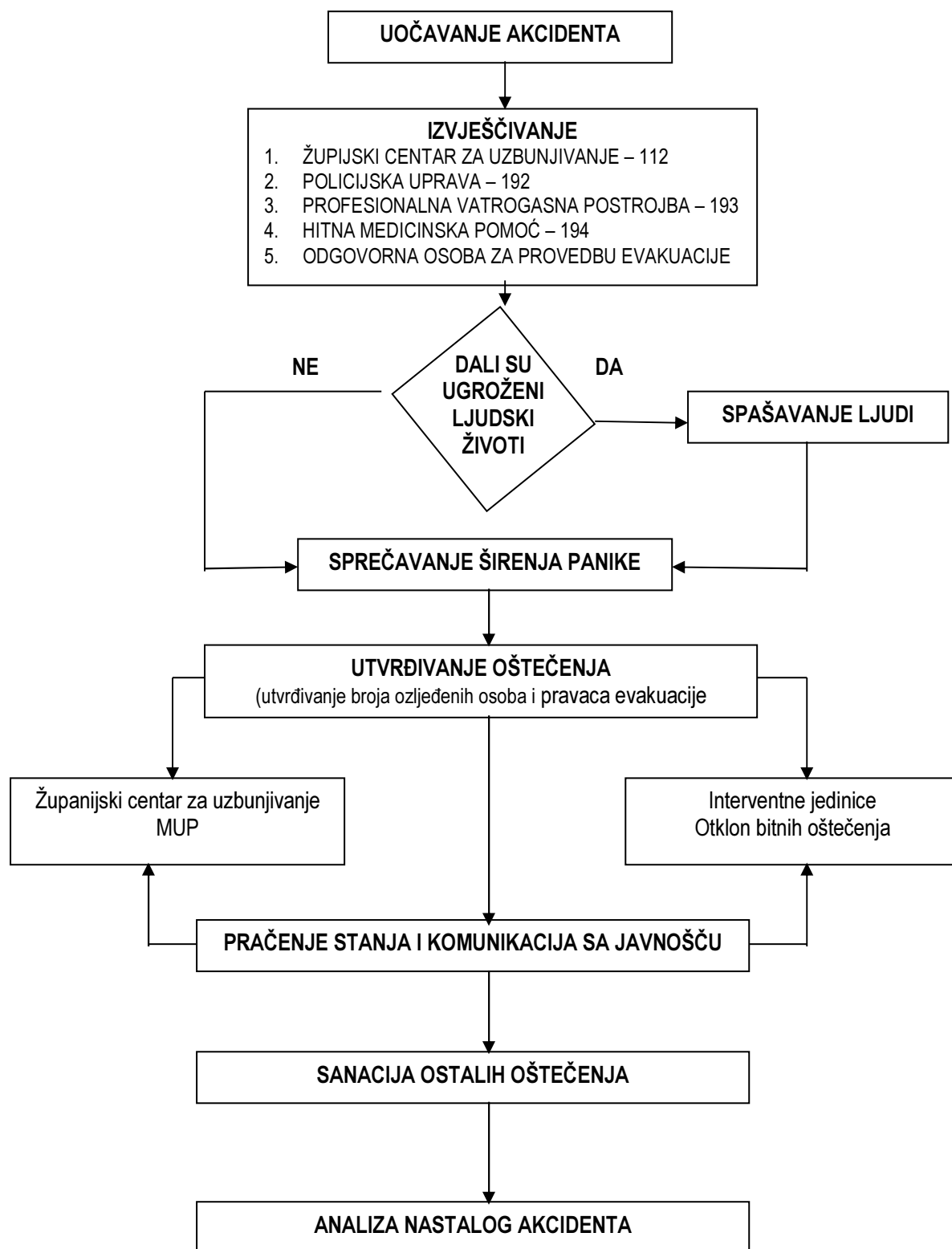
- Za voditelja evakuacije određen je RAVNATELJ
- Za provoditelja evakuacije određena osoba koja mora biti osposobljena u skladu s ovim Planom, i to kao zamjenik voditelja je OSOBA KOJU ODREDI RAVNATELJ

1.4.3 Izvođenje vježbe evakuacije

Na temelju članka 55. stavak 5, Zakona o zaštiti na radu, potrebno je provesti praktičnu vježbu evakuacije najmanje jednom u dvije godine. Izvođenju vježbe treba posvetiti maksimalnu ozbiljnost jer o tome kako će biti vježba provedena ovisit će i kvaliteta evakuacije u situaciji kad će biti ugrožena i sigurnost radnika. Poslodavac koji ne postupi sukladno odredbi ovog članka bit će prekršajno kažnjen prema članku 95. Zakona o zaštiti na radu.

2. PLAN MOBILIZACIJE

2.1 Shema intervencije

2.2 Informiranje ostalih nadležnih službi o opasnosti

Kao sredstvo informiranja i obavještanja koristiti telefon.

Radi brzog pozivanja vanjskih interventnih snaga potrebno je kod svih telefona kojima se može uspostaviti gradska veza, ispisati uočljive brojeve slijedećih interventnih ekipa ili osoba:

VANJSKE INTERVENTNE SNAGE	BROJ TELEFONA
Županijski centar za zaštitu i spašavanje	112
Policajska uprava	192
Profesionalna vatrogasna postrojba	193
Hitna medicinska pomoć	194
Osoba zadužena za organizaciju provedbe evakuacije	035 446 015 ili 091 4460155

Ukoliko telefoni nisu u funkciji, informiranje prema van vrši se putem teklića.

2.3 Evakuacijski koncept

Sukladno priloženom situacijskom planu s ucrtanim lokacijama i oznakama za:

- Evakuaciju,
- Vatrogasnim aparatima,
- Unutrašnjim hidrantima,
- Izlazima i izlaznim putovima,
- Tipkalima za isključenje električne instalacije,
- Protupanik rasvjetom
- Stubištima,
- Sadržajima prostora i prostorijama

Evakuacija se odvija u pravcu postavljenih oznaka evakuacije. Pri tome se mora sačuvati red i disciplina u što je moguće većoj mjeri. Ne smiju se požurivati osobe koje se evakuiraju, jer to može dovesti do pojave panike i štetnih posljedica od samog štetnog događaja koji je izazvao evakuaciju, ali se mora voditi računa da ne dolazi do stvaranja čepova ili zastoja što bi moglo rezultirati nervozom kod ostalih osoba koje se evakuiraju (naročito ako su iste osobe pod jačim utjecajem čimbenika koji je uzrokovao evakuaciju).

Ako ima povrijeđenih osoba mora se u što kraćem vremenu osigurati odgovarajuća stručna pomoć, za što se mora imati na raspolaganju odgovarajuća količina sanitetskog materijala i stručno osposobljene osobe.

Prilikom provođenja evakuacije, a i prije toga, mora se strogo obratiti pozornost da ne dođe do stvaranja čepova na pristupnim putovima za vozilo prve pomoći i vatrogasna vozila.

2.4 Mjesto određeno za evakuaciju

Mjesto određeno za evakuaciju određuje voditelj evakuacije, odnosno treba koristiti unaprijed određena mjesta iz Plana.

Pri izboru mjesta za evakuaciju mora se osigurati da:

- Evakuirane osobe budu sigurne u svezi prirode iznenadnog događaja,
- Evakuirane osobe ne ometaju sam tok intervencije,
- Isključiti mogućnost panike evakuiranih,
- Isključiti mogućnost ozljede pri kretanju,
- Da se prostor može iskoristiti za pružanje prve pomoći i druge aktivnosti.

Za mjesto okupljanja predlaže se dvorišni prostor sa zapadne strane objekata, tj. mjesto koje odgovara gore navedenim zahtjevima za izbor mjesta okupljanja.

Mjesto određeno za evakuaciju ucrvano je u shemu lokacija i s istim treba upoznati sve voditelje evakuacije.

3. PREGLED RASPOLOŽIVIH SNAGA KOJE SE MOGU KORISTITI ZA SPREČAVANJE NASTAJANJA KATASTROFE I VEĆE NESREĆE, TE ZA OTKLANJANJE ILI UBLAŽAVANJE NASTALIH POSLJEDICA

3.1 OPREMA I SREDSTVA U SLUČAJU EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Oprema za spašavanje sastoji se od tehničke, vatrogasne i ostale opreme:

Tehnička oprema:

ljestve (kukače, prisanjače,), uskočnice, spusnice, koloturnici, užad, alat i pribor za raščišćavanje i raskrčivanje ruševina.

Oprema za pružanje prve pomoći:

torbica za pružanje prve pomoći, udlage za imobilizaciju, uprtnjače za iznošenje povrijeđenih, nosila, ostala oprema.

Vatrogasna oprema:

prijenosni aparati za početno gašenje požara, unutrašnja i vanjska hidrantska mreža sa pripadajućom opremom – cijevima, mlaznicama, ABC ključevima, hidrantskim nastavcima i dr.

Ostala oprema:

baterijske svjetiljke, osobna oprema i dr.

3.2 POSTUPAK U SLUČAJU POŽARA

Svaka osoba, koja primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara, dužna je ukloniti opasnost, odnosno ugasi požar ako to može učiniti bez opasnosti po sebe ili drugu osobu. Ako ta osoba to ne može učiniti sama, dužna je obavijestiti najbližu vatrogasnu postrojbu, policijsku postaju, centar za obavješćivanje ili uzbunjivanje ili drugo tijelo lokalne jedinice uprave i samouprave.

Sukladno s istim za gašenje požara određuju se sve osposobljene osobe.

- Pravodobno procijeniti brzinu i pravac širenja požara,
- Koristiti raspoloživu zaštitnu opremu,
- Pristupiti gašenju svim raspoloživim sredstvima pri čemu treba utvrditi koliko je osoba ostalo u objektu, koliko je lako i teško povrijeđenih osoba,
- Prvenstveno je cilj izvući radnike i osobe iz ugroženog prostora, a zatim zaustaviti širenje i svladati požar,
- Ako nisu prethodno isključene instalacije koje predstavljaju opasnost od požara i eksplozija, moraju se hitno isključiti (instalacije plina, komprimiranog zraka električne struje i dr.).
- Određuju se putovi za spašavanje radnika i osoba, sukladno raspoloživoj tehnici, što uključuje i mogućnost za probijanje zidova, stropova i sl. te d se izvrši spašavanje osoba,
- Po potrebi traži pomoć specijaliziranih jedinica civilne zaštite ili vatrogasne postrojbe.

OSNOVNA PRAVILA EVAKUACIJE U SLUČAJU NASTANKA POŽARA:

- Pravodobno procijeniti brzinu i pravac širenja požara,
- Izvesti organizirano izlazak svih osoba iz dijela objekta koji može biti ugrožen vatrom i dimom,
- Spriječiti nastanak panike,
- Osigurati osvjetljenje putova evakuacije,
- Koristiti raspoloživu zaštitnu opremu,
- Pravodobno osigurati spašavanje osoba kojima je zbog razvoja požara i popratnih pojava onemogućena evakuacija,

Evakuacija se obično izvodi glavnim, odnosno pomoćnim putovima evakuacije koji postoje u objektu. Glavni putovi evakuacije su hodnici, glavno stubište i predvorje, odnosno glavni izlaz iz objekta koji vodi u slobodan vanjski prostor. Spašavanje osobe iz ugroženih zgrada izvodi se na razne načine, među kojima su i:

- Spašavanje putem redovitih izlaza,
- Spašavanje upotrebom ljestva kukača,
- Upotrebom hidraulične platforme,
- Korištenjem specijalnog vatrogasnog uređaja „samospasilac“
- Korištenjem pokretnih vatrogasnih ljestvi,
- Spašavanje užetom,
- Korištenjem zračnog jastuka uskočnice i sl.,

Evakuacija iz prostora u prizemlju omogućena je direktnim izlaženjem na otvoreni vanjski prostor oko građevine, putem više neovisnih izlaza, ali se ne uzimaju kao glavni evakuacijski izlazi iz razloga što bi došlo do stvaranja „čepova“ ili ometanja prohodnosti puta za vatrogasna vozila i vozila hitne medicinske pomoći.

Oprema i sprave za gašenje:

- Ručni i prijevodni vatrogasni aparati,
- Hidrantski nastavci s pripadajućom opremom, unutarnji i vanjski,

Djelovanje požara na čovjeka:

Visoke temperature izazivaju opekline, a dim koji sadrži veliku količinu CO (u zatvorenom prostoru) izaziva trovanje s prestankom rada srca i disanja. Ostale posljedice po život i zdravlje ovisne su o tehnologiji prostora koji je zahvaćen požarom.

Požar na odjeći čovjeka gasi se ugušivanjem debljim slojem odjeće koju treba skinuti sa sebe ili pokrivačima i sl.. Pri tome treba zaštititi svoje ruke i lice na način da se sredstvo s kojim se ugušuje požar prebaci preko svojih ruku do lakata i drži ih se ispruženim ispred sebe, kako i osobu koja gasi požar na odjeći ne bi zahvatio plamen.

Odjeću koja gori može se ugasi i manjom količinom vode. Na osobe koje gore ne smije se usmjeriti mlaz vode iz hidranta jer mogu nastati druge povrede uslijed pada osobe i udaranja o druge predmete.

Prvu pomoć se povrijeđenim osobama pruža na mjestu gdje ne prijete opasnost od požara, otrovnih plinova ili eksplozija.

3.3 POSTUPAK U SLUČAJU POTRESA

POSTUPCI NEPOSREDNO NAKON POTRESA

- Odmah pogledati ima li ozlijeđenih, teško ozlijeđeni ne smiju se micati, osim ako nisu u neposrednoj opasnosti od daljnjeg povređivanja, prvu pomoć treba pružiti samo onaj tko je osposobljen.
- Dobro je znati da požar može nastati i satima nakon potresa u srušenoj kući te je potrebno pogasiti požare u njihovom začetku – na taj se način mogu spasiti mnogi životi.
- Treba pregledati sve instalacije, ali ne smije se ništa uključivati jer je gibanje tla moglo uzrokovati oštećenje električnih, plinskih i vodovodnih cijevi.
- Ako se osjeti miris plina, otvorite prozore ako su ostali čitavi i prekinite dotok plina na glavnom ventilu, nakon isključenja plina napustite zgradu i ne ulazite dok vam ovlaštena osoba to ne dozvoli.
- Ako su vodovodne cijevi oštećene, isključite dovod vode na glavnom ventilu, prije toga napunite nekoliko posuda s vodom jer vam voda uvijek može zatrebati. Nemojte puštati odjednom velike količine vode, jer će i drugi činiti to isto što može dovesti do pada tlaka u vodovodu i ometi rad vatrogasaca na terenu. Dotok vode u vodovodnim instalacijama je potrebno zatvoriti i iz razloga što oštećene cijevi mogu izazvati utapanje osoba pod ruševinama te stradavanje istih uslijed oštećenja električnih instalacija koje mogu doći u kontakt s vodom.
- Ne ulazite u teže oštećene objekte jer ih naknadni potresi mogu srušiti.

POSTUPCI NAKON POTRESA

Učinkovito i brzo spašavanje iz ruševina utječe na preživljavanje znatnog broja ljudi. Radi toga pripreme za spašavanje osoba iz porušenih i oštećenih objekata imaju veliku važnost, te zahtijevaju angažiranje što većeg broja osoba.

Prema procjeni, za plitko zatrpanu osobu potrebno je do dva sata rada da bi ju se oslobodilo, dok za srednje i duboko zatrpane osobe potrebno je čak do 20 sati rada.

Ovi postupci mogu u znatnoj mjeri utjecati na smanjenje konačnih posljedica djelovanja potresa korištenjem nekih iskustvenih pravila:

- 1. pravilo –** ostanite mirni i prisebni, gibanje tla nije kontinuirano, između pojedinih trzaja prođe po nekoliko sekundi,
- 2. pravilo –** ako vas potres zatekne u kući, ostanite u kući ali se nastojite zakloniti od pokućstva koje se ruši i od krhotina zidova, stanite u dovratak, idite ispod stola ili kupe, podvucite se pod krevet, stanite dalje od staklenih predmeta, vanjskih zidova jer su oni skloniji rušenju,
- 3. pravilo –** ne palite šibice, svijeće ili bilo koji drugi otvoreni plamen ni za vrijeme potresa ni neposredno nakon njega, ne trčite kroz zgrade ili vrlo blizu njih jer najveća opasnost prijeti od padanja krhotina i opeke upravo uz kućne ulaze i u blizini vanjskih zidova,
- 4. pravilo –** ako vas potres zatekne na otvorenom prostoru udaljite se od objekta da budete izvan domašaja padajućih dijelova, zadržite se na otvorenom prostoru dok potres ne prođe,

Ako ste u vozilu ostanite u njemu dok se potres ne smiri, jer je vozilo odličan seizmometar i za vrijeme potresa će se snažno njihati, ali je i dobro mjesto za čekanje kraja ove pojave.

PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA

Do rušenja objekta i zatrpavanja osobe može doći zbog prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća, te ratnih razaranja. Zaštitom i spašavanjem od rušenja pronalaze se, izvlače i pruža prva pomoć nastradalim osobama.

Postoji izravna povezanost ove mjere s drugim mjerama zaštite i spašavanja, osobito s mjerom prve medicinske pomoći.

Srednje i duboko zatrpane osobe je teško pronalaziti bez odgovarajuće opreme, tehničkih sredstava i strojeva, koje nemaju specijalizirane jedinice. Zato se u takvim slučajevima pozivaju postrojbe specijalističke namjene civilne zaštite:

- Vatrogasne postrojbe,
- Postrojbe za zaštitu i spašavanje od neeksplozivnih minsko-eksplozivnih naprava i ubojnih sredstava,
- Postrojbe za prvu medicinsku pomoć,
- Postrojbe za zaštitu i spašavanje iz ruševina.

One se angažiraju na:

- Otkrivanju, pronalaženju i spašavanju zatrpanih u ruševinama, njihovom raskrčivanju,
- Spašavanju ugroženih s viših katova,
- Pružanju prve medicinske pomoći, transportiranju i evakuaciji do određenih zdravstvenih ustanova
- Eventualnom uklanjanju neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava.

Kod plitko zatrpanih osoba angažira se što veći broj osoba kako bi što prije otkrila mjesta na kojima ima zatrpanih, te odmah početi s izvlačenjem odnosno spašavanjem.

Obavezno je pružati pomoć postrojbama specijaliziranih namjena u raščišćavanju ruševina, odnosno spašavati imovinu iz oštećenih i porušenih dijelova objekta.

Angažirati se i na ostalim zadaćama koje su primjerene njihovoj obučeniosti, opremljenosti i psihofizičkoj spremnosti. Voditelj zaštite i spašavanja iz ruševina dužan je organizirati i provoditi spašavanje s osobama koje u tom trenutku odredi za provođenje ove mjere.

Posebne opasnosti koje se pojavljuju kod rušenja su:

- **Prašina** – usporava i komplicira provođenje spašavanja iz ruševina, te je potrebno koristiti sredstva za zaštitu dišnih organa (zaštitne maske) ili priručna sredstva (mokre ručnike, itd.)
- **Požari** – nastaju uslijed izravnog djelovanja zapaljivih napadnih sredstava i oštećenjem električnih vodova
- **Voda** – može uzrokovati utapanje zatrpanih, te je potrebno odmah zatvoriti vanjsku mrežu
- **Električna energija** – može uzrokovati požar i strujni udar, te ju je potrebno odmah isključiti
- **Plin** – predstavlja opasnost gušenja zatrpanih i potencijalnu opasnost od eksplozija, te ga treba odmah zatvoriti.

Radi spašavanja osoba iz ruševina, radnje koja zahtijeva maksimalno angažiranje svih raspoloživih sredstava i osoba, nije potrebno davati pregled osoba zaduženih za provođenje ovih radnji. Angažiraju se sve osobe koje su u stanju pružiti bilo kakvu pomoć, sukladno svojim sposobnostima, osim osoba koje su angažirane na davanju prve pomoći povrijeđenima.

3.4 POSTUPCI U SLUČAJU POPLAVA

Voda se javlja u objektu u cjevovodima različite namjene.

Cjevovodi s trajnim napajanjem vodom i tlakom od 3-12 bara:

- Vodovodna mreža – za piće i higijenu osoba i prostora,
- Hidrantska mreža za gašenje požara,

Cjevovodi koji nemaju trajno napajanje vodom:

- Mreža toplovodnog centralnog grijanja,

Cjevovodi za odvodnju vode na principu gravitacije:

- Fekalna kanalizacija za odvodnju fekalne i higijenske vode,
- Oborinska kanalizacija za odvodnju površinskih voda nastalih uslijed oborina

Opasnosti koje se javljaju uslijed izlivanja vode:

- Opasnost od utapanja osoba, osoba zatrpanih ruševinama, nepokretnih ili onesviještenih osoba,
- Opasnost od provođenja električne energije, ako s njom dođe u dodir,
- Opasnost od urušavanja objekta uslijed smanjenja nosivosti građevinske konstrukcije natopljene vodom ili uslijed preopterećenja konstrukcije težinom vode,
- Opasnost od stvaranja klizavih površina pri niskim temperaturama,
- Štete na inventaru i opremi,

Pri intervenciji ekipe za vodovodne instalacije, koja ima za cilj zatvaranje vode, mora se utvrditi iz kojeg cjevovoda voda izlazi, kojim intenzitetom, kakav je oblik i veličina oštećenja cjevovoda, uzrok oštećenja i opasnosti koje se javljaju zbog istjecanja vode.

Sukladno procjeni voditelja evakuacije i članova ekipe za intervencije (ako se raspoloživo s dovoljnim brojem osoba) može se istovremeno pristupiti zatvaranju vode i otklanjanju uzroka i posljedica iznenadnog događaja.

Zatvaranje vode kod cjevovoda s trajnim napajanjem:

- Zatvaranjem ventila ispred izljevno mjesto (slavine),
- Zatvaranjem ventila na ogranku za objekt,
- Zatvaranjem ventila uz vodomjer (u oknu na površini s ulične strane zgrade ili kod starijih zgrada na uličnom fasadnom zidu s unutarnje strane u podrumu ili prizemlju),
- Zatvaranjem ventila uz glavni vod, na ogranku koji vodu u dotični objekt,
- Obavijestiti službu distribucije vode da zatvori glavni ventil na cjevovodu koji napaja taj dio mjesta.

Cjevovodi koji nemaju trajno napajanje:

Kod cjevovoda centralnog grijanja zatvaraju se ventili na toplovodnom ili povratnom vodu u kotlovnici uz prethodno gašenje vatre da ne bi došlo do eksplozije kotla (ako sigurnosni ventil zakaže) ili pregrijavanja vode. Kod grijanja iz toplane dovoljno je zatvoriti ventil na ogranku kad su pukotine manje ili ako se ne mogu zatvoriti ventili. Zatvaranje mjesta oštećenih cijevi izvodi se isto kao kod vodovodnih.

Cjevovodi za odvodnju vode na principu gravitacije:

Kanalizacijske vode poplavljuju niže dijelove objekta, najčešće podrum ili se kroz otvore najnižih prozora slijevaju na okolne površine pri čemu kontaminiraju sve s čime dođu u dodir, a ako se pomiješaju s pitkom vodom ili hranom mogu izazvati oboljenja osobe i životinja. Ovo se prije svega odnosi na fekalnu kanalizaciju.

Kako kanalizacija nema nikakvih ventila za zatvaranje protoka već samo kontrolna okna, oštećena mjesta do sanacije moraju se premostiti uporabom zračnih jastuka za brtvljenje cijevi, te pomoću pumpi i pripadajućih cijevi.

Organizaciju evakuacije i spašavanja te vršenje praktičnog osposobljavanja i usavršavanja treba vršiti permanentno dok se ne postignu takvi rezultati pri kojima neće biti primjedbi od strane voditelja evakuacije i članova ekipe za evakuaciju.

Jedan primjerak Plana uvijek treba biti pohranjen kod voditelja evakuacije i spašavanja**3.5 POSTUPAK PRI NASTANKU NEREDA**

U slučaju kad skupina ljudi počne činiti nered u zatvorenom prostoru s velikim brojem drugih osoba, velika je vjerojatnost da će, ukoliko se situacija ne dovede odmah pod kontrolu, takvo stanje prerasti u masovno ponašanje. Ukoliko je broj osoba i gustoća mase veća, veće emotivno uzbuđenje i usmjerenost mase na jedan događaj, osobu i sl. utoliko je veća mogućnost nastanka takvog događaja.

Da se takva situacija ne bi dogodila moraju se provoditi mjere predviđene procjenama rizika izrađenim u nadležnim Policijskim upravama i postajama za svaki javni skup.

Pored toga organizator skupa snosi objektivnu odgovornost za svaki događaj koji se prilikom održavanja skupa dogodi, budući je isti dužan poduzeti sve potrebne mjere kako do takvih situacija ne bi došlo, odnosno dužan je angažirati dovoljan broj redara i/ili zaštitara, a sukladno procjeni rizika sačinjenoj u Policijskoj upravi za organizirani skup.

3.6 PRAVILA ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Spašavate život osobe ako ste odmah djelovali u slučaju:

- Gubitak svijesti,
- Prestanak disanja,
- Obilnog krvarenja,

Osoba koja pruža prvu pomoć treba zatražiti što prije stručnu medicinsku pomoć.

POSTUPAK S POVRIJEĐENIM:

- Pogledati oko sebe da vidite prijeti li vama ili povrijeđenom opasnost,
- Ako je moguće ostaviti ležati povrijeđenog tamo gdje je zatečen, dok ga se ne pregleda. Ukoliko se mora pomaknuti to treba učiniti vrlo pažljivo, naročito ako je povrijeđeni u nesvijesti te ne može dati informaciju o svom stanju i načinu povrijeđivanja,
Povraća li povrijeđeni, položiti ga u desni bočni položaj kako bi se spriječilo ugušenje,
Pretane li disati, primijeniti umjetno disanje,
Zaviti i imobilizirati povrijeđene dijelove tijela,
Pokirti povrijeđenog da mu bude toplo i zaštititi ga od vremenskih utjecaja,
Zatražiti stručnu pomoć što je prije moguće,
Po preporuci hitne medicinske pomoći odabrati najpovoljniji dostupni način transporta,

NAPOMENE ZA OSOBU KOJA PRUŽA PRVU POMOĆ:

- Prije pružanja prve pomoći uočiti promjene na ozlijeđenom,
- Ne upuštati se u zahvate koji su vam nepoznati,
- Raditi mirno, bez panike,
- Ne premještati ozlijeđenog, osim ako to nije neophodno,
- Prijelomi natkoljenice ili kralježnice zahtijevaju zbrinjavanje od strane hitne medicinske pomoći, jer u protivnom mogu nastati nesagledive posljedice.

4. POPIS KORIŠTENIH PROPISA

1. Zakon o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14)
2. Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
3. Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN 73/97)
4. Zakon o obrani (NN 74/93)
5. Zakon o zaštiti i spašavanju (NN 174/04, 79/07, 38/09, 127/10)
6. Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (NN 20/06)
7. Pravilnik o zaštiti na radu za mjesta rada (NN 29/13)
8. Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06)
9. Pravilnik o vatrogasnim aparatima (NN 101/11)
10. Pravilnik o projektiranju i izvedbi sigurnosnih putova i izlaza iz objekata NFPA br. 101-94
11. Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (NN 13/06)
12. Ponašanje građevinskih materijala i građevinskih konstrukcija u požaru – DIN 4102
13. Društvo i rizici, Visoka škola za sigurnost na radu, prof.dr. Ognjen Čaldarović, Zagreb, 1995.

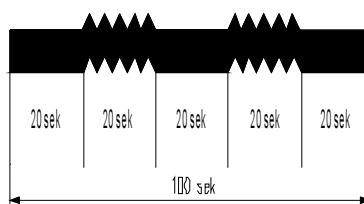

3. Popis zaposlenika koji su upoznati sa Planom evakuacije i spašavanja

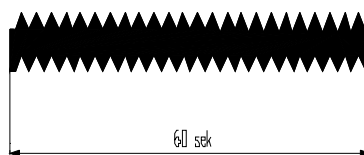
Redni broj	PREZIME I IME	ZAPOSLENIK SVOJIM POTPISOM POTVRĐUJE DA JE UPOZNAT SA OVIM PLANOM EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA
1.	ADŽIĆ ĐURĐA	Đ. Adžić
2.	ARTUKOVIĆ KSENIJA	K. Artuković
3.	BAGARIĆ VJEKOSLAVA	V. Bagarić
4.	BAKOVIĆ DRAGUTIN	D. Baković
5.	BAKOVIĆ MARIJA	M. Baković
6.	BAN ILIJANA	Ban Ilijana
7.	BARIŠIĆ IVANA	Ivana Barišić
8.	BEGIĆ DARIJA	Darija Begić
9.	~~BENEDEKVIĆ DANIEL~~ BENEDEKVIĆ DANIEL	D. Benedeković
10.	BENEDEKOVIĆ AGNEZA	A. Benedeković
11.	BUNGIĆ SILVIJA	S. Bungić
12.	CINDRIĆ LUKA	L. Cindrić
13.	ĐURIČIĆ GORDANA	G. Đuričić
14.	ERŽIĆ ĐURĐICA	Đurđica Erzić
15.	GAŠPAROVIĆ RADMILA	R. Gašparović
16.	HAUSNET LASOVIĆ KORALJKA	K. Hausnet
17.	HRUBAN SANDRA	Sandra Hruban
18.	IVANIŠEVIĆ BRANKA	B. Ivanišević
19.	IVANIŠEVIĆ ZRINKA	Z. Ivanišević
20.	JURIŠIĆ PETAR	Petar Jurišić
21.	KATALENAC LJILJANA	L. Katalenac
22.	KRAMBERGER BRANIMIR	B. Kramberger
23.	KUŠENIĆ BRANKA	B. Kušenić
24.	LATAL SONJA	Sonja Latal

Redni broj	PREZIME I IME	ZAPOSLENIK SVOJIM POTPISOM POTVRĐUJE DA JE UPOZNAT SA OVIM PLANOM EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA
25.	MAGIĆ ANITA	Anita Magić
26.	MATIJAŠEVIĆ ZLATKO	Zlatko Matijašević
27.	MILINOVIĆ SNJEŽANA	Snježana Milinović
28.	MIŠKIĆ ANĐELKA	Anđelka Miškić
29.	PEČNJAK SILVIJA	Pečnjak S.
30.	PELEH SERENČEŠ NADA	Nada Peleš
31.	PTAČNIK LJILJANA	Ljiljana Ptačnik
32.	RUŠKAN GORAN	Goran Ruškan
33.	SAMARDŽIJA NADA	Nada Samardžija
34.	SOKIĆ JOSIP	Josip Sokić
35.	STIČINSKI SANJA	Sanja Stičinski
36.	ŠARIĆ GORAN	Goran Šarić
37.	ŠIMIĆ SANJA	Sanja Šimić
38.	ŠKARICA MITAL IVANA	Ivana Škarica Mital
39.	ŠOP MLADEN	Mladen Šop
40.	ŠTAJNER RENATA	Renata Štajner
41.	VIDMAR LJILJANA	Ljiljana Vidmar
42.	VIDOVIĆ PETERMAN LAHORKA	Lahorka Vidović Peterman
43.	VINCETIĆ MANDA	Manda Vincetić
44.	VUCIĆ JOSIP	Josip Vučić
45.	CVIJIC, MARINA	Marina Cvijic

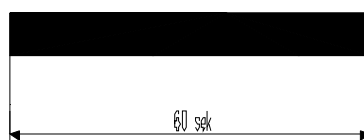
1. Upozorenje na nadolazeću opasnost

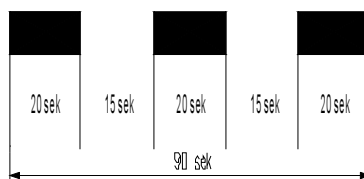
2. Neposredna opasnost

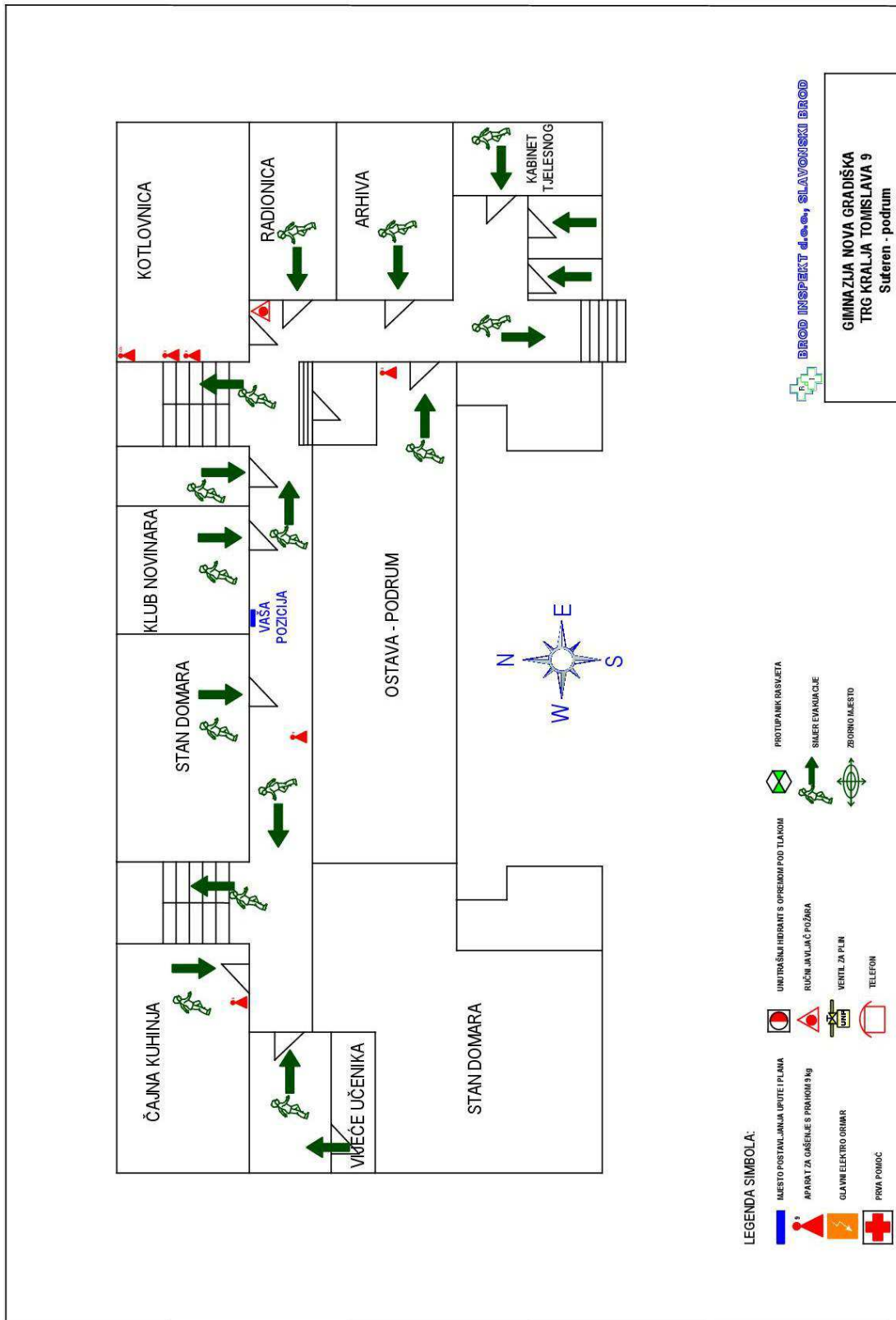
3. Prestanak opasnosti

4. Vatrogasna uzbuna

GRAFIČKI PRILOZI

ZABILJEŠKE: